

Зміни до порядку формування ціни постачальником «останньої надії»

Нагадаємо, що було? Законодавцем визначений окремий суб'єкт господарювання на ринку електричної енергії, який здійснює постачання електричної енергії для споживачів будь-якої категорії, — постачальник «останньої надії» (далі — ПОН).

ПОН у випадках, визначених статтею 64 [Закону України «Про ринок електричної енергії»](#) (далі — Закон), главою 3.4 розділу III Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП № [312 від 13.04.2018](#) (далі — ПРРЕЕ), зобов'язаний здійснювати постачання електричної енергії протягом 90 днів.

З моменту введення в дію ринку електричної енергії, а саме з 01.01.2019, ПОН постачав електричну енергію споживачу за ціною, яка формувалася ним відповідно до затвердженої Регулятором методики (порядку), та включала:

ціну купівлі електричної енергії на ринку електричної енергії;

ціну (тариф) на послуги ПОН;

ціни (тарифи) на послуги оператора системи передачі відповідно до укладеного договору про надання відповідних послуг;

ціни (тарифи) на послуги оператора системи розподілу відповідно до укладеного договору про надання відповідних послуг.

Що ж змінилося?

У жовтні 2021 року внесені зміни до ряду нормативно-правових актів, а саме:

Законом України від 21.10.2021 № 1818-IX «Про енергетичну ефективність» внесені зміни, зокрема, до статті 64 Закону;

постановою НКРЕКП від 13.10.2021 № 1780 «Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії» внесені зміни до пункту 3.4.4 ПРРЕЕ;

до типового договору про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», згідно постанови НКРЕКП від 13.10.2021р. № 1780.

постановою НКРЕКП від 20.10.2021 № 1822 внесені зміни до Порядку формування ціни, за якою здійснюється постачання електричної енергії споживачам постачальником «останньої надії» (далі — Порядок).

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/elektrychna-enerhiia/zminy-do-poriadku-formuvannia-tsiny-postachalnykom-ostannoii-nadii/

Контактні дані: +38 (044) 451-85-71 | radnukdz@gmail.com

Зазначені зміни стосуються порядку визначення ціни електричної енергії, що постачається ПОНОм, зокрема унормовано, що: «Постачальник "останньої надії" зобов'язаний постачати електричну енергію споживачам за ціною, що формується ним відповідно до методики (порядку), затвердженої Регулятором.

Постачальник "останньої надії" зобов'язаний повідомляти споживача на своєму вебсайті або через засоби масової інформації про зміни тарифів (цін) у строки, визначені порядком формування ціни, за якою здійснює постачання електричної енергії споживачам постачальник "останньої надії".

Споживачі постачальника "останньої надії" оплачують послуги з передачі та розподілу електричної енергії оператору системи передачі та оператору системи розподілу згідно з умовами укладених договорів про надання відповідних послуг».

У свою чергу, порядком змінено формули формування ціни, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», для побутових споживачів та непобутових споживачів, у тому числі малих непобутових споживачів (крім випадків застосування фіксованих цін на електричну енергію за рішенням Кабінету Міністрів України в рамках покладення спеціальних обов'язків на постачальника «останньої надії»). Головною зміною є **виключення із ціни електричної енергії послуги з розподілу електричної енергії.**

Що ж стосується послуги з передачі електричної енергії, то тут трішки складніше. Адже замовник може бути приєднаний до оператора системи розподілу або ж до оператори системи передачі. Якщо простими словами, то замовник який приєднаний до оператора системи розподілу має додатково сплачувати за послугу на передачу електричної енергії. У формульному розрахунку це виглядатиме так:

$$Ц^{ПОН} = 1,25 * Ц^{РДН}_{\phi} + T^{Пер} + T^{ОН}, \text{ грн/МВт}\cdot\text{год.},$$

$Ц^{ПОН}$ – ціна електричної енергії постачальника «останньої надії»;

де 1,25 — коефіцієнт, який враховує ризики від коливання цін на балансуєчому ринку та ринку «на добу наперед»;

$Ц^{РДН}_{\phi}$ — середньозважена фактична ціна електричної енергії на ринку «на добу наперед» за перші 20 днів попереднього розрахункового періоду, яка визначається та оприлюднюється оператором ринку на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет не пізніше 25 числа попереднього розрахункового періоду, грн/МВт·год.;

$T^{Пер}$ — тариф на послуги з передачі електричної енергії, встановлений НКРЕКП, грн/МВт·год.;

$T^{ОН}$ — тариф на послуги постачальника «останньої надії», визначений за результатами проведення конкурсу з визначення постачальника «останньої надії», або якщо конкурс з визначення постачальника «останньої надії» не відбувся, встановлений НКРЕКП, грн/МВт·год.

Якщо ж замовник приєднаний напряму до оператора системи передачі, то спласувати за

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/elektrychna-enerhiia/zminy-do-poriadku-formuvannia-tsiny-postachalnykom-ostannoii-nadii/

Контактні дані: +38 (044) 451-85-71 | radnukdz@gmail.com

послуги передачі не потрібно і тоді формула буде наступна:

$$Ц^{ПОН} = 1,25 * Ц^{РДН}_{\phi} + T^{ОН}, \text{ грн/МВт}\cdot\text{год.},$$

$Ц^{ПОН}$ – ціна електричної енергії постачальника «останньої надії»;

де 1,25 — коефіцієнт, який враховує ризики від коливання цін на балансуєчому ринку та ринку «на добу наперед»;

$Ц^{РДН}_{\phi}$ — середньозважена фактична ціна електричної енергії на ринку «на добу наперед» за перші 20 днів попереднього розрахункового періоду, яка визначається та оприлюднюється оператором ринку на його офіційному вебсайті в мережі Інтернет не пізніше 25 числа попереднього розрахункового періоду, грн/МВт·год.;

$T^{ОН}$ — тариф на послуги постачальника «останньої надії», визначений за результатами проведення конкурсу з визначення постачальника «останньої надії», або якщо конкурс з визначення постачальника «останньої надії» не відбувся, встановлений НКРЕКП, грн/МВт·год.

Отже залежно від того до яких мереж приєднаний замовник буде залежати ціна на постачання електричної енергії ПОНом. Тобто зазначеними змінами **виключено із ціни електричної енергії, що постачається ПОНом, ціну (тариф) послуги з розподілу та / або ціну (тариф) послуги з передачі**. Ці зміни набрали чинності 01.11.2021.

Щодо цього на офіційному сайті ПОНа розміщено повідомлення, яке зводиться до наступного:

До уваги Споживачів постачальника «останньої надії»!

З 01.11.2021 змінено порядок формування ціни, за якою здійснюється постачання електричної енергії споживачам постачальником «останньої надії».

З 01.11.2021 ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії споживачам, приєднаним до системи розподілу / МСР, приєднаної до системи розподілу, не включає тариф на послуги з розподілу електричної енергії, і ціна, за якою здійснюється постачання електричної енергії споживачам, приєднаним до системи передачі / МСР, приєднаної до системи передачі, не включає тариф на послуги з передачі електричної енергії. Споживачі постачальника “останньої надії” оплачують послуги з передачі та розподілу електричної енергії оператору системи передачі та оператору системи розподілу згідно з умовами укладених договорів про надання відповідних послуг.

Підстава – постанова НКРЕКП від 20.10.2021 № 1822.

Яким чином зміни стосуються замовників, які підпадають під дію Закону України «Про публічні закупівлі»?

Як правило, у замовника виникає необхідність в укладанні договору про закупівлю /

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/elektrychna-enerhiia/zminy-do-poriadku-formuvannia-tsiny-postachalnykom-ostannoii-nadii/

Контактні дані: +38 (044) 451-85-71 | radnukdz@gmail.com

договору без використання електронної системи закупівель з ПОНОм у разі закінчення терміну дії договору про закупівлю електричної енергії та неукладення договору про закупівлю з іншим постачальником або непроведення спрощеної закупівлі / процедури закупівлі тощо. У такому випадку замовник має відразу врахувати, що **у нього обов'язково має бути укладений договір про надання послуги з розподілу електричної енергії** з Оператором системи розподілу (далі – ОСР) або з Оператором системи передачі (далі – ОСП).

Що варто пам'ятати! У будь-якому випадку договір про надання послуги з розподілу електричної енергії має бути укладений з ОСР. Розглянемо на прикладі.

Приклад

Якщо замовник здійснив закупівлю електричної енергії разом із послугою на розподіл (як товар разом з супутньою послугою), тобто через постачальника сплачує за послуги з розподілу електричної енергії, він все одно має укласти договір з ОСР. Але такий договір буде з ціною «0», тобто призупинений в частині розрахунку за послугу з розподілу напряду з ОСР (далі – «0» договір).

Якщо ж замовник здійснює закупівлю послуги з розподілу електричною окремо шляхом укладання договору без використання електронної системи або ж переговорної процедури закупівлі, то сплачує зі такі послуги ОСР.

Як діяти замовнику?

У випадку якщо укладено договір про закупівлю послуги з розподілу електричної енергії, але форма розрахунку замовником вибрана через електропостачальника, то необхідно:

звернутися до ОСР за уточненням інформації про розрахунок за послугу з розподілу напряду у зв'язку з переходу до ПОНа та розірвання «0» договору;

укласти договір про закупівлю послуги з розподілу електричної енергії, враховуючи вартісні межі передбачені Законом шляхом проведення переговорної процедури закупівлі або укладання договору без використання електронної системи закупівель (Таблиця 1).

Таблиця 1

Дії замовника	Вартісні межі	Підстава
---------------	---------------	----------

укласти договір без застосування електронної системи закупівель про надання послуги з розподілу електричної енергії	якщо визначена вартість буде становити менше 50 тис. грн	частина 3 статті 3 Закону
укласти договір без застосування порядку проведення спрощеної закупівлі про надання послуги з розподілу електричної енергії	якщо визначена вартість буде становити від 50 тис. грн до 199 тис. грн	абзац 6 пункту 2 частини 7 статті 3 Закону
укласти договір про закупівлю за результатами проведеної переговорної процедури закупівлі	якщо визначена вартість буде дорівнювати та / або перевищувати 200 тис. грн	абзац 6 пункту 2 частини 2 статті 40 Закону
Закон не застосовується	незалежно від суми закупівлі, якщо це замовник в окремих сферах господарювання*	пункт 5 частини 6 статті 3 Закону

* Пунктом 5 частини 6 статті 3 Закону визначено, що Закон не застосовується у випадку, якщо замовники в окремих сферах господарювання здійснюють закупівлі товарів, робіт і послуг, якщо ціни (тарифи) на них затверджуються державними колегіальними органами, іншими органами влади відповідно до їх повноважень або визначаються в порядку, встановленому зазначеними органами, у тому числі якщо визначення таких цін здійснюється на аукціонах.

Якщо укладено договір про закупівлю послуги з розподілу електричної енергії з ОСР та розрахунок здійснюється напряму з ОСР, то замовнику жодних дій вчиняти не потрібно.

Дізнатися більше про особливості закупівлі електричної енергії у ПОНа можна ознайомитися на порталі RADNUK.COM.UA у розділі «[Електрична енергія](#)» у статті «[Необхідність закупівлі електричної енергії у постачальника "останньої надії"](#)».

У Таблиці 2 наведені дії замовника при укладенні договорів про закупівлю / договорів, що укладаються з ПОНОм.

Таблиця 2

Дії замовника	Вартісні межі	Підстава
---------------	---------------	----------

укласти «прямий» договір на постачання електричної енергії з ПОНОм без використання електронної системи закупівель	якщо визначена вартість буде становити менше 50 тис. грн	частина 3 статті 3 Закону
укласти «прямий» договір на постачання електричної енергії з ПОНОм без використання електронної системи закупівель	якщо визначена вартість буде становити від 50 тис. грн до 199 тис. грн; незалежно від суми закупівлі, якщо це замовник в окремих сферах господарювання*	абзац 6 пункту 2 частини 7 статті 3 Закону пункт 5 частини 6 статті 3 Закону
укласти договір про закупівлю за результатами проведеної переговорної процедури закупівлі	якщо визначена вартість буде дорівнювати та / або перевищувати 200 тис. грн	абзац 6 пункту 2 частини 2 статті 40 Закону
Закон не застосовується	незалежно від суми закупівлі, якщо це замовник в окремих сферах господарювання**	пункт 5 частини 6 статті 3 Закону

**** Пунктом 5 частини 6 статті 3 Закону визначено, що Закон не застосовується у випадку, якщо замовники в окремих сферах господарювання здійснюють закупівлі товарів, робіт і послуг, якщо ціни (тарифи) на них затверджуються державними колегіальними органами, іншими органами влади відповідно до їх повноважень або визначаються в порядку, встановленому зазначеними органами, у тому числі якщо визначення таких цін здійснюється на аукціонах.**

Як ми вже розібралися, тариф на послуги ПОНа встановлюється, згідно нормативно – правового документу визначеного Регулятором (Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), а тому замовники в окремих сферах господарювання у випадку укладення договору з ПОНОм на постачання електричної енергії не оприлюднюють річний план або зміни до нього та іншу інформацію про таку закупівлю.

Висновок

Радник у сфері публічних закупівель

Все для закупівель на одному порталі

З 01.11.2021 виключено із ціни електричної енергії, що постачається ПОНОм, ціну (тариф) послуги з розподілу або ціну (тариф) послуги з передачі, тому за потреби укладення договору з ПОНОм у замовника обов'язково має бути укладений договір про надання послуги з розподілу електричної енергії з напряму ОСР або з ОСП.

Ще більше читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua):

«Необхідність закупівлі електричної енергії у постачальника "останньої надії"»;

«Ціноутворення на ринку електричної енергії від Української енергетичної біржі»;

«Закупівля електричної енергії через спрощену закупівлю: особливості та нюанси».